

Geriyeye Bakarken, İleriye Gitmek: Litvanya seramikleri ve öğrenci değişim programı

Looking Back, Moving Forward: Lithuanian ceramics and the student exchange program

Anthony Stellaccio

Mart 2006'da, 20. yüzyıl Litvanya seramikleri hakkında bir ders vermek için Vilnius, Litvanya'dan Ankara'da Hacettepe Üniversitesi'ne geldim. Hacettepe seramik stüdyosuna geldiğimde, bölümün kalitesinden neredeyse şok oldum. Vilnius'daki Güzel Sanatlar Akademisi'nin seramik stüdyosu karanlık iken, Hacettepe'ninki ışık doluydu. Akademi'nin seramik bölümündeki cihazlar eski ve kullanım dışı kalmışken, Hacettepe'ninkiler güzel düzenlenmiş ve moderndi. Kısacası, Hacettepe'deki seramik stüdyosu, Amerika Birleşik Devletleri'nde bildiğim stüdyolara daha çok benziyor, hatta onlardan belki de daha üstündü.

Belki de Hacettepe Seramik Bölümü'nde yürürken duyduğum şaşkınlık, şimdi Hacettepe Üniversitesi ve Vilnius Güzel Sanatlar Akademisi'nin seramik bölümleri arasında yürütülen değişim programına katılan öğrencilerin duyduğu şaşkınlığa benziyordu. Tek fark, Litvanya'da öğrenim yapmış, çalışmış ve yaşamış bir yabancı olarak Litvanya'nın sunduğu zorlukları ve o zorlukları aşmanın getireceği büyük ödülleri biliyorum. Ancak, o zorluklar ve ödülleri anlamak için Litvanya ve Litvanya'nın seramik sanatı geçmişi biraz bilmek gerekiyor.

Türkiye Cumhuriyeti'ne çok benzer şekilde, Litvanya Cumhuriyeti; Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Litvanya'ya yüz yıllık bir işgal sonrasında Çarlık Rusyası'ndan bağımsızlığını elde etme fırsatı verilen bir zaman diliminden sonra kuruldu. Savaşı takip eden yirmi iki yıllık bağımsızlık, Litvanya için büyük bir iyimserlik dönemi ve sosyal, kültürel, ekonomik yeniden yapılanma ve iyileşme dönemi idi. Bu dönemin Litvanya seramikleri üzerindeki etkisi ise hem olumlu, hem de olumsuzdu.

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonraki dönemin Litvanya seramikleri üzerindeki olumsuz etkisi özellikle Litvanya'nın halk çömlekçiliği geleneği üzerinde görüldü. Bu dönemde Litvanya kapılarını batıya açtı ve inanılmaz bir hızla modernleşmeye ve Avrupalılaşmaya başladı. O yıllarda değişen yaşam tarzları ve değişen zevkler gittikçe daha sıklıkla ithal fabrika yapımı seramiklerle karşılanmaktaydı. Bu arada yerel üretim gittikçe halk çömlekçiliğine daha az benzemeye

In March of 2006 I came from Vilnius, Lithuania to Hacettepe University in Ankara to present a lecture on 20th century Lithuanian ceramics. When I arrived at Hacettepe's ceramics studio I was almost shocked by the quality of the department. Where the ceramics studio in the Vilnius Academy of Fine Art was dark, Hacettepe's was full of light. Where equipment in the Academy's ceramics department stood old and out of use, Hacettepe's was organized and modern. In short, the ceramics studio at Hacettepe was more like, and probably even better than some of the studios I was familiar with in the United States.

Perhaps the kind of surprise I felt walking into the ceramics department at Hacettepe was the kind of surprise felt by the students involved in the exchange program that now exists between the ceramics departments of Hacettepe University and the Vilnius Academy of Fine Art. The only difference was that as a foreigner who has studied, worked, and lived in Lithuania, I know both the challenges that Lithuania offers and that meeting those challenges can bring deep rewards. Understanding those challenges and rewards, however, begs some knowledge of Lithuania and the history of its ceramic art.

Much like the Republic of Turkey, the Republic of Lithuania was formed after World War I, a time which presented Lithuania with the opportunity to seize its independence from Czarist Russia after more than a century of occupation. The twenty-two years of independence that followed the war were a period of great optimism for Lithuania and a time of social, cultural, and economic reconstruction and improvement. The impact of this period on Lithuanian ceramics was however, both positive and negative.

The negative impact of the post-WWI era on Lithuanian ceramics was felt primarily on Lithuania's tradition of folk pottery. In this era,

başlıyor ve gerçek halk çömlekçiliği artarak özelliklerini kaybediyordu. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonraki bağımsızlığa yol açan Ulusal Uyanışta önemli bir rol oynamış olan, özel form ve süslemeleri olan Litvanya halk çömlekçiliğinin varlığı gücünü kaybetmeye başlamıştı. Ancak, ulusal geleneğin mirası gene de Litvanya seramiklerinin geleceğinde önemli bir rol oynayacaktı.

Birinci Dünya Savaşı sonrasındaki bağımsızlığın Litvanya seramikleri üzerindeki olumlu etkisi ise; toplum, kültür ve eğitim üzerine evvelce görülmemiş tutarda yatırım yapılması, yeni bir tür seramik sanatının ortaya çıkmasına yol açmasıydı. Bu yeni tür seramik sanatı "uygulamalı sanat" adını alıyordu ve bu yeni geleneğin babası Liudvikas Strolis isimli bir kişi idi.

Türkiye'de ilk seramik bölümünü kuran Hakkı Oygur gibi; Strolis, iki Dünya Savaşı arasında Paris'te öğrenim görmüştü. Paris'te Strolis'in eğitimi; Arts and Crafts hareketi, uygulamalı sanat, teknoloji, milliyetçilik ve modern sanat konusundaki Avrupa ve Doğu geleneklerinin etkilerinin bir karışımı idi. Modern sanat etkileri arasında Art Deco ve Art Nouveau vardı. Bu etkilerle Strolis Litvanya için, büyük İngiliz seramikçi Bernard Leach'ın tüm batı için yaptıklarını yapacaktı. O seramiği bir zanaattan sanat olmaya taşıdı.

1930'ların başında Litvanya'ya döndüğünde Strolis, Litvanya'nın ilk gerçek sanat fakültesinde Litvanya'nın ilk üniversite düzeyindeki bölümünün başkanı oldu. Kaunas Sanat Okulu'nda Strolis'in fikirleri, onun ilk öğrencileri olan Vaclovas Miknevičius, Valdemaras Manomaitis, Teodora Miknevičiene'yı ve Litvanya'nın ilk profesyonel seramikçi kuşağı olan diğerlerini büyük ölçüde etkiledi. Bu sanatçılar modern Litvanya tarzını ilk kuran ve son sürdüren sanatçılar oldular.

Litvanya tarzı tanınabilir bir formül halinde geliştirilebilir. Bir defa; bir kabın şekli ya klasik, ya Avrupa, ya da Doğu tarzıydı. İkincisi, bir kabın yüzey süslemesi genellikle hayat ağaçları, çiçekler, hayvanlar, güneşler, yıldızlar, daireler, haçlar, kuşlar ve yılanlar

as Lithuania opened its doors to the West, it began to modernize and Europeanize at an incredible rate. At this time changing lifestyles and changing tastes were being satisfied more and more often by imported factory made ceramics. Meanwhile, local production became increasingly less like folk pottery and true folk pottery became more and more antiquated. The presence of Lithuanian Folk pottery, whose characteristic forms and ornaments had played a role in the National Revival that led to independence

after WWI, had begun its decline. However, the legacy of the national tradition was still destined to play an important role in the future of Lithuanian ceramics.

The positive impact of post-WWI independence on Lithuanian ceramics was that an unprecedented amount of investment in society, culture, and education allowed a new kind of ceramic art to emerge. This new kind of ceramic art was called "applied art" and the father of this new tradition was a man named Liudvikas Strolis.

Like Hakkı Oygur, who founded the first ceramics department in Turkey, Strolis had studied in Paris between the two World Wars. In Paris Strolis' education was a mix of influence from The Arts and Crafts Movement, European and Oriental traditions of applied art, technology, nationalism, and modern art. Particularly among the influences of modern art were Art Deco and Art Nouveau. With these influences Strolis would do in Lithuania what the great British Potter Bernard Leach did throughout the West. He raised ceramics from a craft to an art.

Upon returning to Lithuania in the early 1930's Strolis became the head of Lithuania's first university level ceramics department in Lithuania's first true art school. At the Kaunas Art School, Strolis' ideas strongly influenced his first students, Vaclovas Miknevičius, Valdemaras Manomaitis, Teodora Miknevičiene, and others who became Lithuania's first generation of professional ceramicists. These artists were the first to establish and the last to continue the modern Lithuanian Style.

The Lithuanian Style can be generalized into a recognizable formula. First, the form of a vessel was either classical and European or

Mykolas Vriubliauskas "Vase" 1950

gibi geleneksel Litvanya süs öğelerini içeriyordu. Bu süs öğelerinin kökleri, Litvanya'nın uzun ve zamana meydan okuyan pagan din ve geleneklerine kadar gidiyordu. Bunlar 19 ve 20. yüzyıl halk çömlekçiliğinin özelliklerini belirlemişler ve Strolis ve onun öğrencileri tarafından çağdaş bir tarza dönüştürülmüşlerdi. Bu çağdaş süsleme tarz ve düzenlemesi genel olarak Art Deco ve Art Nouveau'nun formel tasarım kurallarına dayanıyordu.

İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen önce Strolis ve öğrencileri, büyük bir hızla ve büyük başarıyla modern seramik sanatının temellerini oluşturuyorlardı. Örneğin Strolis ve öğrencileri, kabul gördükleri ve ödül kazandıkları dünya fuarları ve uluslararası sergilere çalışmaları ile katılıyordu. Ancak, İkinci Dünya Savaşı çıktığında, tüm ilerleme birdenbire durdu ve gerçekleşen SSCB ve Nazi Almanyası'nın birbirini izleyen işgalleri neredeyse yarım yüzyıl süren bir Sovyet işgaline yol açtı. Bir kez daha Rus işgali yüzünden Litvanya baskı altına girdi ve tüm dünya ile ilişkileri kesildi.

Neredeyse hemen sonra; SSCB yurtdışı etme, kolektif çiftliklerin kurulması, çarpık bir sosyalist sistemin uygulanması ve Litvanya kültürü ve toplumunun kısıtlanması şeklinde kültürel olarak zararlı önlemleri Litvanya'da uygulamaya başladı. SSCB ayrıca kişisel özgürlükleri ve ifade özgürlüklerini de kısıtladı. Bunların bir örneği sosyalist gerçekçilik yönteminin Litvanya sanatına zorla uygulanması idi. Sosyalist Realizm, sanatın Sovyet ideolojisine hizmet etmesi, komünizmi övmesi ve kolektif çiftlikler ve işçiler, Sovyet yaşamı ve düpedüz propaganda gibi "kabul olunabilir konularla" sınırlı olması anlamına geliyordu.

Yıllar boyunca ve en fazla Joseph Stalin döneminde, Sovyet yönetimi ve Sovyet gerçekçiliği Litvanya seramik sanatının gelişmesini büyük ölçüde yavaşlattı. O esnada Liudvikas Strolis gibi sanatçılar, onun derin milliyetçiliği, yüksek prensipleri ve sıkı ahlak görüşleri, "Sovyetleşme"ye önemli bir karşı koyuş şekli yarattığı için son derece önemli idi. Ancak, 1950'de "Bir Sovyet okulunda öğretmeye yeterli olmadığından" görevinden kovuldu. Bir yıl sonra, Litvanya'nın yeni Sovyet yönetimi Kaunas Sanat Okulu'nu kapattı. Daha sonra 1951'de

Oriental. Second, the surface decoration of a vessel often included traditional Lithuanian ornaments such as life-trees, flowers, animals, suns, stars, circles, crosses, birds, and snakes. These ornaments had roots in Lithuania's long, enduring pagan religion and traditions. They had characterized Lithuanian folk pottery of the 19th and 20th centuries and were translated by Strolis and his students into a contemporary style. This contemporary style and arrangement of ornaments was often based on formal design principles and the edicts of Art Deco and Art Nouveau.

Immediately before World War Two, Strolis and his students were building the foundations for modern ceramic art at great speed and with great success. For example, Strolis and his students began entering their works into world fairs and international exhibitions where they earned recognition and awards. All progress came to a quick end, however, as WWII erupted, and the successive occupations by the USSR and Nazi Germany that followed, resulted in a Soviet occupation that lasted nearly half a century. With the onset of another Russian occupation Lithuania was once again oppressed and cut off from the world.

Almost immediately, the USSR began to enforce culturally detrimental measures upon Lithuania including deportation, the establishment of collective farms, the implementation of a flawed socialist system, and appropriation of Lithuanian culture and society. The USSR also restricted personal freedoms and expressions, one example being the forced application of the socialist realism method to Lithuanian art. Socialist Realism meant that art should aid Soviet ideology, glorify communism and be limited to "acceptable subject matter," such as collective farms and laborers, Soviet life, and outright propaganda.

For many years, although most severely in the era of Joseph Stalin, Soviet rule and the Socialist realism method greatly slowed the development of Lithuanian ceramic art. At this time, artists like Liudvikas Strolis were incredibly important because his deep nationalism, high principles, and strict ethics created an important form of resistance to "Sovietization." Unfortunately, in 1950, Strolis was fired from his post for being "unfit to teach at a Soviet school." One year later Lithuania's new Soviet government closed the Kaunas Art School. Next, in 1951, the ceramics department reopened in the capital city of Vilnius as part of the "State Art Institute," which is now the Vilnius Academy of Fine Art. With that began a new chapter in Lithuanian ceramics.

seramik bölümü "Devlet Sanat Enstitüsü'nün bir bölümü olarak başkent Vilnius'da yeniden açıldı ve bu okul şimdi Vilnius Güzel Sanatlar Akedemisi'dir. Bununla Litvanya seramikçiliğinde yeni bir sayfa açıldı.

1950 ve 1960'larda hala Sosyalist Realizmin sınırları içinde iken, Litvanya'da seramik sanatı gelişme göstermeyi başardı. Stalin 1953'de ölmüştü ve sonrasında Litvanya'nın politik iklimi "çözölmeye" başlamıştı. Isınan politik iklimde Litvanyalı sanatçılar daha cesur ve daha bilgili hale gelirken, batı ve batı sanatı ile temasları arttı.

1960'ların sonlarına gelindiğinde, Litvanya'da sanat ve pedagojinin yönünün daha heykelsi ve soyut hale geldiği açıktı. Bu akımlar; kap şekilleri asimetrik, büyük, minimalist ve daha modern olmaya başladıkça, işlevsellikten yavaş yavaş uzaklaşma görünümünü veriyordu. Tabii ki, Sovyet Litvanyası'ndaki şartlar gene de sanatçılara, sanatlarına dikkat etme zorunluluğunu getiriyor ve dolayısıyla bu yeni akımlar genellikle "süslemecilik" ile maskeleniyordu. Kavram ve başlıklarına süslemeciliği eklerken; aynı zamanda, uygulamalı sanatın kategorizasyonunu kabul ederken, Litvanyalı sanatçılar yüksek düzeyde bir deneycilik, soyutlama ve ifade elde edebiliyorlardı. Aslında seramiğin bir süsleyici uygulamalı sanat olarak gerçekleştirdiklerine, Sovyet yetkililerinin daha yakından izlediği diğer daha "yüksek" "güzel" sanat formlarında izin verilmiyordu. Dolayısıyla, 1960'larda seramik alanında büyük başarılar elde edildi ve bunlar Litvanya seramiği için 1970'lerde bir altın çağın yolunu açtı.

1970'lerde Litvanya seramiğinde iki ana tarz ortaya çıktı. Birincisi bir organik mimari tarzı. Bu tarzın özellikleri; teknolojik ve yaratma sınırlamalarına karşın, yenilikçilik ve ifade yöntemi olarak toprağı kesme, dövme, bastırma ve katlama konusunda sürekli artan bir eğilimle belirleniyordu. Bu eğilimler daha sonra yeni sergi alanları ve mimariye artarak katılım şeklinde talep gören bir kapsam ve ölçekle birleştiriliyordu. Bu tarz; Aldona Lickute, Juozas Adomonis, Algimantis Butvila, Danute Gobyte, Ona Naruseviciene ve diğerleri gibi sanatçıların çalışmalarında izlenebilir.

Birute Zygmantaite "Wine Set" 1950

In the 1950's and 1960s, while still within the confines of Socialist Realism, ceramic art in Lithuania did manage to develop. Stalin had died in 1953 and afterwards Lithuania's political climate began to "thaw." In the warming political climate Lithuanian artists became more daring and more knowledgeable, while contacts with the west and western art increased.

By the late 1960's it was obvious that the orientation of ceramic art and pedagogy in Lithuania had become more sculptural and abstract. These trends could be seen in a gradual move away from function as vessel forms started to become asymmetrical, monumental, minimalist, and more modern. Of course, the political circumstances in Soviet Lithuania still forced ceramic artists there to be careful with their art, so these new trends were often masked by "decorativeness." Attaching decorativeness to their concepts and titles, while simultaneously accepting the categorization of applied art, Lithuanian ceramics artists were able to achieve a high level of experimentation, abstraction, and expression. In fact, what ceramics achieved as a decorative applied art was not permissible among other "higher" forms of "fine" art that were more closely watched by Soviet authorities. Thus in the 1960's great accomplishments were made in ceramics and these paved the way for a golden age in Lithuanian ceramics in the 1970s.

In the 1970s, two main styles emerged in Lithuanian ceramics. The first was an organic architectural style. This style was characterized by an ever increasing tendency for cutting, pounding, pressing, and folding clay as a means of innovating and expressing in the face of technological and creative limitations. These tendencies were then combined with a scope and scale demanded by new exhibition spaces and increasing incorporation into architecture. This style can be seen in works by artists such as Aldona Lickute, Juozas Adomonis, Algimantis Butvila, Danute Gobyte, Ona Naruseviciene, and others.

Algimantis Butvila
"Decorative Architectural Element" 1975

Juozas Adomonis

Aldona Lickute "Agression" 1978

Sanat / Art

1970'lerde gelişen ikinci önemli tarz sürrealistti ve hem etkili sanatçı Liucija Sulgaite, hem de daha sonraki Kristina Karkaite, Nora Blazeveciute, ve Aldona Salteniene gibi sanatçılara çok şey borçlu idi. Bu sanatçıların eserleri, gerçeğin Sovyet kanunlarınca kararlaştırıldığı bir topluma bir karşı ağırlık olarak sürreali ve groteski sunuyordu.

Liucija Sulgaite "Pantomime" 1977

1970'lerde Sovyet düzenlemeleri ve özel satışların olmaması, malzeme arayışı içinde olan sanatçıların çoğunun kolektif stüdyolarda çalışmayı sürdürmesine yol açtı. Ancak bu kolektif stüdyolar dahi, kullanılabilecek malzeme ve teknoloji konusundaki büyük kısıtlamaları hafifletemiyordu. Gene de bu engellere rağmen, Litvanya seramikçilerinin 1970'teki eserleri inkar edilemez şekilde sayıca çoktu ve bu sanatçılar sıklıkla çabalarının ödülleri de aldılar. 1970, 1971 ve 1979'da Moskova bazı Litvanyalı sanatçıları Faenza, İtalya'daki uluslararası seramik yarışmalarına soktu ve bunlar orada iki altın ve bir gümüş madalya kazandılar. 1971 ve 1975'te tarihin en büyük iki seramik sempozyumu Devlet Sanat Enstitüsü'nde yapıldı. Açıkçası, 1970'ler Litvanya seramikçileri için inanılmaz derecede başarılı ve üretken bir dönemdi. Bu dönem, büyük sanat oluşturmak için onların yaratıcılık ve teknoloji alanındaki engellerin çoğunu aştığı bir dönemdi.

1970'lerdeki seramik sanatının büyük serbestleşme ve ilerlemesi 1980'lerde de devam etti. 1980'lerde egzotizm, kavramsallık ve enstalasyon akımları Litvanya seramiklerinde görülmeye başladı. Jovita Laurusaite, Kostas Urbanavicius ve Rytas Jakimavicius gibi sanatçıların eserlerinde görülen bu akımlar Sovyet toplumunu yavaş yavaş liberalleştiren ve SSCB'nin Litvanya üzerindeki baskısını zayıflatan Perestroika and Glasnost sosyal fenomenlerine paralel yol alıyordu.

1990'da Litvanya SSCB'den bağımsızlığını ilan etti ve bu olay Litvanya toplumu ve sanatında büyük bir geçiş olayı oldu. O zamandan beri sanatta ifade ve gelişme, kısıtlamalardan kurtuldu ve seramik sanatında ortaya çıkmakta olan aracısız postmodern ve kavramsal akımların gerçekleşmesi fırsatı ortaya çıktı. Uygulamalı sanat perdesinin arkasına artık zorlanmayan seramikçiler saf tasarım ve güzel sanat kanallarında çalışmakta serbest kalmışlardı. Bu akımın

The second major style that developed in the 1970s was surrealistic, and owed much to both influential artist Liucija Sulgaite and the artists who followed, such as Kristina Karkaite, Nora Blazeveciute, and Aldona Salteniene. Works by these artists offered the surreal and grotesque as a counterweight to a society in which reality was decided by Soviet law.

Aldona Salteniene "Beast" 1992

In the 1970s Soviet regulations and the lack of any private sale continued to keep many of the artists who were in search of materials confined to collective studios. Even these collective studios however, did not alleviate severe limitations in available materials and technology. Yet, despite such obstacles, the works of Lithuanian ceramicists in the 1970's were undeniably prolific and they often saw the rewards of their efforts. In 1970, 1971, and 1979, Moscow entered several Lithuanian artists into the international ceramic competitions in Faenza, Italy where they won a total of two gold and one silver medal. Also, in 1971 and 1975 two of the largest ceramics symposia in history were held at the State Art Institute. Clearly, the 1970's were an incredibly successful and productive time for Lithuanian ceramicists. It was a time in which they overcame many of their creative and technological obstacles to create great art.

This great liberalization and progress of ceramic art in the 1970's then continued in the 1980s. During the 1980's trends of exoticism, conceptualism, and installation began to emerge in Lithuanian ceramics. These trends, evident in works by artists such as Jovita Laurusaite, Kostas Urbanavicius, and Rytas Jakimavicius ran parallel to the social phenomena of Perestroika and Glasnost, which slowly liberalized Soviet society and weakened the USSR's grip on Lithuania.

In 1990, Lithuania declared independence from the USSR, and this event represents a great transition in Lithuanian society and art. From that time, expression and development in art have been effectively unrestricted allowing for the unmediated post-modern and conceptual trends still emerging

Jovita Laurusaite "The Cat and the Angel" 1999

Kostas Urbanavicius "Autumn of the Patriarch" 1986

Rytas Jakimavicius "Ladies Evening" 1984

girmesi, bağımsızlık sonrasında çok aktif olan Paulius and Svajone Stanikas ve Ona Grigaite gibi sanatçılara çok şey borçludur. Yaşlı sanatçılar da bu akıma büyük katkıda bulunurken, bağımsızlık sonrasında eğitim gören genç ve çağdaş yeni bir seramikçi kuşağı da buna katkıda bulunmuştur. Eserlerinde bu genç sanatçı grubu politik, cinsel ve sosyalden, egzistansiyalist ve çevresel kadar uzanan temaları serbestçe araştırmaktadırlar.

Audrius Janusonis, Saulius Dirse, Remigijus Sederevicius, Ruta Sipalyte, Hilbertas Jatkevicius, Rokas Dovydenas ve diğerleri gibi seramikçileri içeren bu yeni seramikçi kuşağı, Sovyet dönemi Litvanya'sından çok farklı bir Litvanya'da yaşamaktadır. Bugün Litvanya özgür bir Avrupa ülkesidir ve inanılmaz bir hızla büyümektedir. Ancak Litvanya halen ezici Sovyet işgalinden kalan yaralarını sarmaktadır ve yeni doğmuş bir kapitalist sistemde sanatçılar, eğitimciler ve okullar hala ayağa kalkmaya çalışmaktadır. Dolayısıyla, Hacettepe Üniversitesi'nden veya benim gibi Amerika'dan Litvanya'da seramik çalışmak için gelen öğrenciler bazı zorluklarla karşılaşabilir. Ancak, Litvanya'ya seramik çalışmak için gelen insanlar bu zorluklardan çok değerli dersler çıkarabilir. Birincisi, Litvanya'da büyük engellerle dolu bir yolu aşmaktan doğan derin ve eşsiz bir sanata bağlılık görülecektir. İkincisi, insanlar, benim gibi, sınırlamalar içinde çalışmanın gerçek gücü yaratacağını öğrenebilirler. Bu dersler, tüm sanatçılar için gereklidir ve Litvanya geleneğinin köklü bir parçasını oluşturur.

in ceramic art to come to fruition. No longer forced behind the curtain of applied art, ceramicists have been free to pursue channels of both pure design and fine art. The momentum of this movement owes much to artists Paulius and Svajone Stanikas and Ona Grigaite who were very active after independence. Senior artists have also contributed greatly to this movement, as have a new generation of young, contemporary ceramicists educated after independence. In their works, this group of young artists explores themes that range from political, sexual, and social to existential and environmental, and they do so freely.

This new generation of artists, including ceramicists such as, Audrius Janusonis, Saulius Dirse, Remigijus Sederevicius, Ruta Sipalyte, Hilbertas Jatkevicius, Rokas Dovydenas and others live in a Lithuania quite different than the Lithuania of the Soviet era. Today, Lithuania is a free European nation and is growing at an incredible rate. Lithuania is, however, still healing from the brutal years of Soviet occupation and in a newborn capitalist system, artists, educators, and schools are still struggling. Thus the students that come from Hacettepe University or like myself, from America to work or study ceramics in Lithuania, may still find certain challenges. Yet from these challenges, the people who come to Lithuania to study ceramics may learn some very valuable lessons. First, in Lithuania one will witness a deep and unique commitment to art that has developed from traversing a path laden with great obstacles. Second, one may learn as I did that from working within limitations comes true strength. These lessons are essential to any artist and a deep part of the Lithuanian tradition.

Remigijus Sederevicius "Bait For Fishermen" 2006

Hilbertas Jatkevicius "Kaunas+Ukmergė=KM" 2006

Ruta Sipalyte "Water Paths 3" 2006